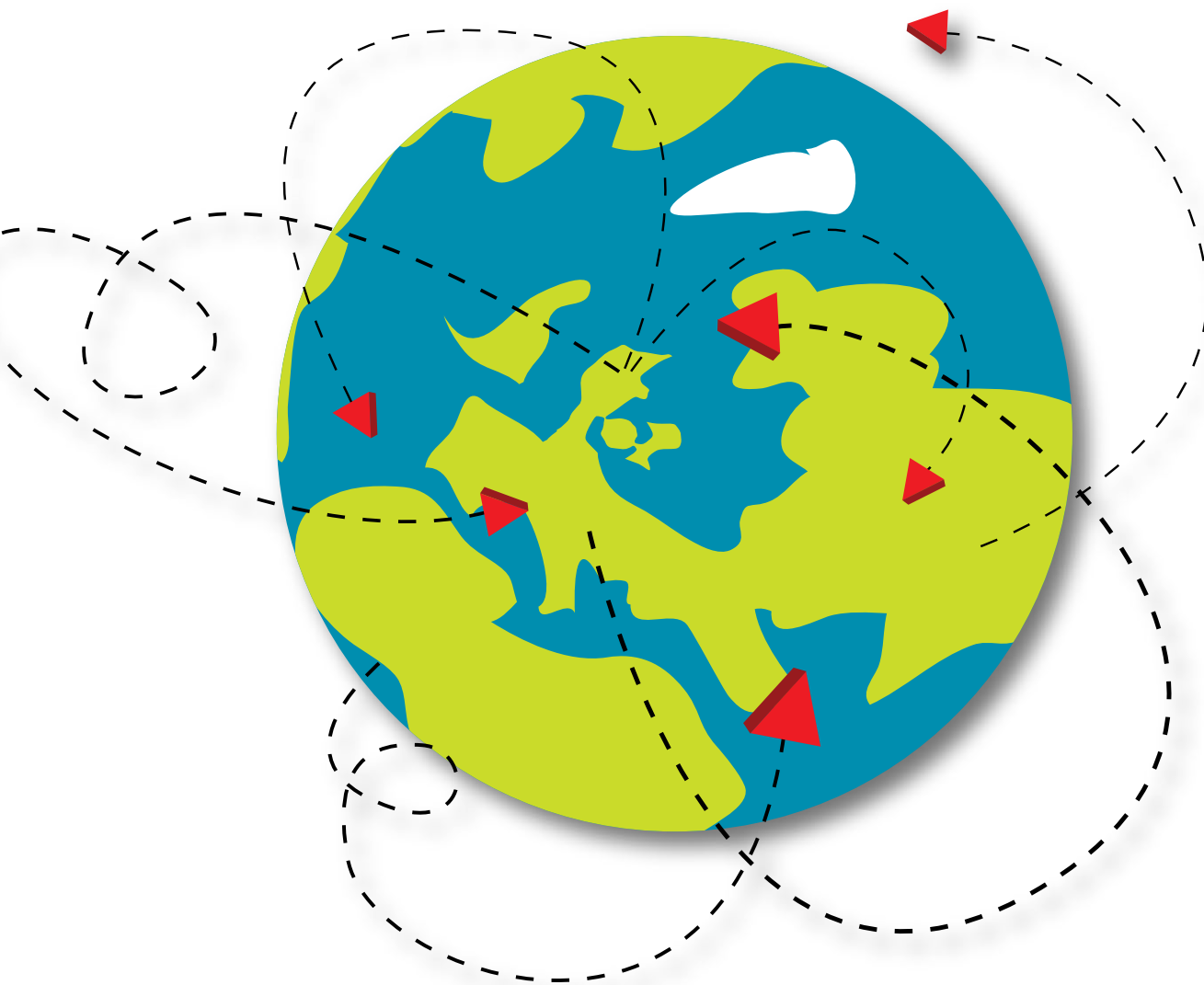

11. Stærkt samspil med andre lande og kulturer

Globaliseringen skaber nye muligheder for danske borgere og virksomheder i hele verden. Flere danskere har kontakt med andre lande og rejser selv ud. Vi skal i højere grad forholde os til og virke sammen med mennesker med forskellig kulturel baggrund. Samtidig betyder den teknologiske udvikling, at kommunikationen på tværs af landegrænser og kulturer foregår på en helt anden måde end tidligere.

Vi skal have et stærkt samspil med andre lande og kulturer. Danske interesser skal varetages effektivt – økonomisk, politisk og kulturelt. Vi skal have en god forståelse af andre kulturer. Og udlandet skal have kvalificeret viden om Danmark og vores særlige kompetencer.

REGERINGENS MÅL FOR STÆRKT SAMSPIL MED ANDRE LANDE OG KULTURER

- Danske interesser skal varetages effektivt på den globale scene – politisk, økonomisk, kulturelt og konkret for danske borgere og virksomheder.
- Det danske samfund skal have god indsigt i og forståelse af andre lande og kulturer – også kulturer, der er meget forskellige fra vores.
- Udlandet skal have kvalificeret viden om Danmark og Danmarks særlige kompetencer.

Danmark har en lang tradition for at handle og for at udveksle idéer med andre lande og fremmede kulturer. Vi har en bred kontaktflade til mange lande og befolkninger. Og vi er som aktive partnere i fx EU, WTO og FN og andre regionale og internationale organisationer med til at udforme internationale spilleregler om globale udfordringer.

Men i nogle af de lande og regioner, som spiller en vigtig rolle, er Danmark ikke stærkt nok repræsenteret. Det gælder flere af de nye vækstlande, som fx Kina og Indien. Og det gælder Mellempøsten generelt.

Vores viden om disse lande og kulturer er ikke på alle områder god nok. Og den viden, vi har, bliver ikke i tilstrækkeligt omfang formidlet og brugt. Det hæmmer muligheden for at kommunikere effektivt med borgere, virksomheder og myndigheder i andre lande.

Der er behov for, at Udenrigstjenestens kompetencer og instrumenter tilpasses den globale udvikling. Danske virksomheder skal have bedre muligheder for at få fodfæste på nye vækstmarkeder.

Vi skal styrke vores samlede viden om andre lande og andre kulturer, herunder om den muslimske verden og om de nye vækstlande som fx Kina, Indien, Brasilien og Rusland.

Indsatsen for at tiltrække udenlandske virksomheder skal intensiveres og koordineres bedre. Danmark skal tiltrække dygtige udenlandske studerende og undervisere. Markedsføringen af Danmark som turistmål skal styrkes.

Danmark skal forsat tage aktiv del i løsning af globale udfordringer – både i kraft af det, vi selv gør, og ved deltagelse i internationalt samarbejde. Global fattigdom skal reduceres ved frihandel og effektiv udviklingsbistand. International terrorisme skal bekæmpes og konflikter løses. Der er behov for en ny global klimaaftale om reduktion af drivhusgasser efter 2012. Overholdelsen af de universelle menneskerettigheder skal fremmes. Danske virksomheder skal kunne trække på viden og værktøjer, der kan hjælpe dem med de sociale, etiske og miljømæssige sider af virksomhedsdriften.

STRATEGI FOR STÆRKT SAMSPIL MED ANDRE LANDE OG KULTURER

1. Nye instrumenter og kompetencer skal styrke danske interesser i forhold til andre lande.
2. Viden og kompetencer skal give et godt grundlag for dialog og samspil med andre kulturer.
3. Markedsføring af Danmark som investeringsland, uddannelsesland og turistmål.
4. Globale udfordringer skal løses ved et stærkt internationalt samarbejde.

11.1 Nye instrumenter og kompetencer skal styrke danske interesser i forhold til andre lande

Vilkårene for at varetage danske interesser i udlandet ændrer sig løbende. Et stigende antal danskere er til stede rundt omkring i verden – som turister, for at arbejde eller studere. En række ikke-statslige aktører – fx NGO'er og religiøse ledere – agerer på tværs af landegrænser og på tværs af kulturer. Elektroniske medier spreder med stor hast viden og oplysninger i hele verden. Terrorisme og væbnede konflikter er en reel sikkerhedstrussel flere steder i udlandet og øger behovet for kontakt, beskyttelse og evakuering af danske statsborgere.

Udenrigstjenestens instrumenter og kompetencer skal udvikles, så der sikres en effektiv dansk interessevaretagelse. Den geografiske placering af de danske repræsentationer og repræsentationernes opgaver skal tilpasses de nye og ændrede behov.

Danske virksomheder skal kunne få hjælp til markedsrådgivning og salgsstøtte via nye etableringsinkubatorer på de danske ambassader rundt om i verden. Det eksisterende GoGlobal-samarbejde skal udvides med fremstød i Kina, Vietnam og Indien. Og Danmark skal arbejde for, at EU indgår handelsaftaler med 3. lande.

Udvikling af Udenrigstjenestens instrumenter og kompetencer:

Udenrigstjenestens instrumenter og kompetencer skal tilpasses de nye behov, som globaliseringen skaber. Tilpasningen skal ske på basis af Udenrigsministeriets allerede igangsatte analyse, som kortlægger de ændrede vilkår og nye behov. Repræsentationsstrukturen skal løbende tilpasses nye og ændrede prioriteter i lyset af den internationale udvikling. Bl. a. skal Danmark være direkte til stede i flere lande i Mellemøsten og Nordafrika end i dag. Udenrigstjenestens udsendte medarbejderes kompetencer skal styrkes i forhold til sprog- og kulturkundskaber, informationsformidling og kontakt med presse og medier. Formålet er både at styrke vores viden om udviklingen i andre lande og at forbedre udlandets viden om Danmark. Instrumenterne til kontakt med og beskyttelse og evakuering af danske borgere skal forbedres, bl.a. ved styrket samarbejde mellem EU-landenes ambassader.

Etableringsinkubatorer på danske repræsentationer i udlandet:

Der skal oprettes etableringsinkubatorer på de danske repræsentationer i lande, hvor det er vigtigt for danske virksomheder at have lokal tilstedeværelse med eget datterselskab. Inkubatoren skal i en opstartsfasen på op til 2 år tilbyde lokaler, administrativ assistance, markedsrådgivning og salgsstøtte. Deltagelse sker mod betaling.

Udvidelse af GoGlobal-samarbejdet til fremstød i nye vækstlande:

GoGlobal-samarbejdet mellem Danmarks Eksportråd, Eksport Kredit Fonden, Danida og Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene og Østlandene skal udvides til også at omfatte fælles fremstød i bl.a. Kina, Vietnam og Indien. Vækstiværksættere skal have tilbud om konkrete ydelser og rådgivning vedrørende eksport og internationalisering. De nye iværksætterhuse skal kunne henvise til og rådgive om disse tilbud, jf. afsnit 3 i kapitel 12.

Offensiv handelspolitik: Der udarbejdes en strategi for en offensiv handelspolitik, der målrettet identificerer og søger at nedbringe de barrierer, der begrænser danske virksomheders muligheder for at få fodfæste på særligt vækstmarkederne. Et centralt element i strategien vil være, at Danmark skal arbejde for bilaterale og regionale handels- og investeringsaftaler mellem EU og 3. lande i de lande, hvor Danmark og danske virksomheder har særlige økonomiske interesser – bl.a. i store vækstlande som USA, Brasilien, Rusland, Indien og Kina.

11.2 Viden og kompetencer skal give et godt grundlag for dialog og samspil med andre kulturer

Globaliseringen bringer Danmark tættere på kulturer, som er meget forskellige fra vores. Det stiller større krav til vores viden og kompetencer, så vi kan kommunikere og varetage politiske og erhvervmæssige interesser i hele verden. Det er kompetencer som fx sprogfærdigheder og indsigt i andre landes historie, kulturer, religioner og samfundsforhold. Mere viden om andre kulturer vil også fremme gensidig forståelse og integration her i landet.

Derfor skal de unge have viden om andre lande og forståelse for andre kulturer. Og flere unge skal ved ophold i udlandet møde andre kulturer.

Der skal etableres et strategisk forskningsprogram om, hvordan dialog og forståelse mellem forskellige kulturer kan fremmes.

Vores viden om den muslimske verden og om de nye vækstlande som fx Kina, Indien, Brasilien og Rusland skal udbygges. Det skal ske ved systematisk brug af den ressourcebase, vi har her i landet i form af forskere, myndigheder, virksomheder, organisationer og enkeltpersoner, som har særlig indsigt eller interesse i de pågældende lande. Herunder danskere med anden etnisk baggrund.

Folkeskolen skal give eleverne forståelse for andre lande og kulturer: Med lovforslaget om en ændring af folkeskolens formålsparagraf præciseres det, at folkeskolen i samarbejde med forældrene skal give eleverne kundskaber og færdigheder, der bl.a. giver dem forståelse for andre lande og kulturer.

Alle unge skal deltage i internationale projekter: Alle unge skal i løbet af deres tid i folkeskolen og som led i deres ungdomsuddannelse deltage i internationale projekter, jf. afsnit 6 i kapitel 1 og afsnit 1 i kapitel 5.

Ungdomsuddannelserne skal øge samarbejdet med skoler i andre lande: Erhvervsskolerne og gymnasierne skal i højere grad etablere samarbejde med skoler i andre lande og øge anvendelsen af gæstelærere med relevante fremmedsprog som modersmål, jf. afsnit 1 i kapitel 5.

Flere unge skal i praktik i udlandet: Flere unge skal afvikle deres praktik i udlandet. Det kan fx ske i udenlandske afdelinger af danske og internationale virksomheder og inden for den eksisterende praktikordning ved danske ambassader og multilaterale repræsentationer.

Flere unge skal studere i udlandet, og flere udenlandske unge skal studere her i landet: Et nyt udlandsstipendium skal give mange flere danske unge økonomisk mulighed for at tage en uddannelse på en udenlandsk videregående uddannelsesinstitution af kvalitet, jf. afsnit 2 i kapitel 5. Og de danske videregående uddannelser skal have bedre mulighed for at tiltrække flere dygtige udenlandske studerende inden for prioriterede områder. Det skal ske ved en udvidelse af friplads- og stipendieordningen for studerende uden for EU/EØS, som træder i kraft i 2006.

Strategisk forskningsprogram om kulturforståelse: Der skal udvikles et strategisk forskningsprogram om dialog og forståelse mellem forskellige kulturer. Forskningsprogrammet skal styrke vores viden om, hvordan forståelse mellem mennesker fra forskellige kulturer kan fremmes.

Viden og kompetencer skal styrkes i forhold til vækstlande i bl.a. Asien: Der skal ske en styrkelse af den danske ressourcebase i forhold til vækstlande i bl.a. Asien – herunder Kina og Indien – hvis kulturer er meget forskellige fra vores. Det kan fx ske gennem uddannelser, videnopbygning og netværk. Styrkelsen skal ske på baggrund af en kortlægning af, hvor behovet for at udvikle viden og kompetencer er størst.

Videncenter skal styrke viden og kompetencer vedrørende Mellemøsten og den muslimske verden: Der skal oprettes et videncenter vedrørende Mellemøsten og den muslimske verden. Centret skal samle og udvikle viden og kompetencer i forhold til denne del af verden ved forskning og undervisning i sprog, historie, islam, massemedier i regionen og politiske og økonomiske forhold. Centret skal rumme en række af de forskningsmiljøer om Mellemøsten og den muslimske verden, som findes på de danske universiteter, og være en ramme for samarbejde mellem relevante forskningsmiljøer i Danmark og i udlandet. Centret skal formidle den forskningsbase-rede viden, så den kommer til anvendelse i det danske samfund og i Danmarks samkvem med den muslimske verden. Centret skal derfor

- fungere som en videnbase for virksomheder, offentlige myndigheder og borgere, fx vedrørende integration og dialog med den muslimske verden,
- udbyde målrettet kursusvirksomhed og skoletjeneste,
- forestå dialogmøder og andre aktiviteter, som kan bidrage til større forståelse mellem forskellige kulturer; centret skal i denne sammenhæng inddrage danskere med anden etnisk baggrund,
- formidle viden om danske forhold til den muslimske verden, herunder til presse og massemedier.

11.3 Markedsføring af Danmark som investeringsland, uddannelsesland og turistmål

Udenlandske investeringer i Danmark tilfører virksomhederne ny viden om teknologi, processer og produkter og er samtidig med til at øge konkurrence- og innovationspresset på dansk erhvervsliv. Omfanget af udenlandske investeringer i Danmark er i dag ikke på niveau med de bedste lande.

Danmark skal markedsføres offensivt som investeringsland. Den nationale aktør "Invest in Denmark", de regionale investeringsfremmetiltag og organisationer

skal koordinere indsatsen for at tiltrække udenlandske virksomheder bedre. Og der skal etableres en kvikskranke, der gør det lettere for udenlandske virksomheder at etablere sig.

Det globale uddannelsesmarked er under hastig udvikling. Danmark skal markedsføres som uddannelsesland, så vi kan tiltrække dygtige udenlandske studerende og undervisere.

Danmark er blandt de førende turistmål i Nordeuropa, men omfanget af de udenlandske turistovernatninger har været faldende gennem de seneste år. Markedsføringen af Danmark som turistmål skal derfor styrkes.

Intensiveret markedsføring af Danmark som investeringsland og som turistmål: Salgs- og markedsføringsindsatsen af Danmark som investeringsland skal udvides til flere markeder (fx Sydkorea, Indien, Australien og Finland) og flere danske spidskompetencer skal markedsføres globalt, bl.a. Danmark som designnation. Samtidig skal markedsføringsindsatsen af Danmark som turistmål styrkes.

Markedsføring af Danmark som uddannelsesland: Der skal udarbejdes en strategi for national profilering og markedsføring af Danmark som uddannelsesland, jf. afsnit 3 i kapitel 5. Strategien skal bane vejen for, at institutionerne kan tiltrække højt kvalificerede udenlandske studerende og undervisere især til prioriterede uddannelses- og erhvervsområder.

Klar arbejdsdeling for investeringsfremme: Gennem konkrete rammeaftaler skal der etableres en klar arbejdsdeling mellem de danske investeringsfremmeaktører. "Invest in Denmark" skal som national investeringsfremmeorganisation stå for den overordnede nationale koordinering og for markedsføring og salg af danske spidskompetencer i udlandet.

Kvikskranke for udenlandske virksomheder: Der skal oprettes en kvikskranke, hvor udenlandske virksomheder har adgang til danske myndigheder for at kunne få de tilladelser og registreringer, der er nødvendige for at kunne etablere sig i Danmark.

11.4 Globale udfordringer skal løses ved et stærkt internationalt samarbejde

En række udfordringer er globale og kræver løsninger, som de enkelte lande ikke kan gennemføre alene. Det gælder fx fattigdom, terrorismebekæmpelse, konflikt-håndtering, grænseoverskridende miljøproblemer og kampen for overholdelse af menneskerettigheder.

Sådanne problemer skal løses ved et stærkt internationalt samarbejde med Danmark som en aktiv deltager. Derfor skal vi fortsætte den aktive deltagelse i det internationale samarbejde i bl.a. EU, WTO og FN.

Global fattigdom skal reduceres ved frihandel og effektiv udviklingsbistand. Der er behov for en ny global klimaaftale om reduktion af drivhusgasser efter 2012.

Danske virksomheder skal kunne trække på viden og værktøjer, der kan hjælpe dem med de sociale, etiske og miljømæssige sider af virksomhedsdriften.

Demokrati og respekt for de universelle menneskerettigheder skal fremmes globalt.

Øget frihandel skal styrke den globale velstand:

Global frihandel er den mest effektive vej til at skabe vækst – også i de fattige lande i verden. Danmark skal derfor i de internationale handelsforhandlinger i WTO-regi arbejde for bedre handelsaftaler og overgangsordninger for de fattigste lande, reduktion af landbrugssubsidierne, samt øget markedsadgang i EU for produkter fra de fattigste afrikanske lande. Målet er, at de fattige lande gennem nye job og økonomisk udvikling får mulighed for en gradvis forbedring af deres velstand og sociale vilkår, ligesom det er sket i de rige lande over en længere årrække.

Dansk udviklingsbistand skal bekæmpe fattigdom: Dansk udviklingsbistand skal yde et effektivt bidrag til at opnå den halvering af fattigdommen inden 2015, som FN har fastsat som mål. Det skal sikres, at den danske udviklingsbistand ikke kommer

under 0,8 pct. af BNI i de kommende år. Afrika skal have særlig opmærksomhed som følge af kontinentets særligt store udfordringer, herunder dets problemer med at blive integreret i den globale økonomiske vækst.

Understøttelse af virksomhedernes sociale, etiske og miljømæssige indsats (CSR): Danske virksomheder, der investerer i udviklingslande eller handler med udviklingslande, skal overveje de vilkår, det sker på – fx når det gælder arbejdsmiljø og arbejdstagernes rettigheder. Der skal udbydes kurser for danske ledere og medarbejdere, der kan understøtte virksomhedernes sociale, etiske og miljømæssige indsats – ”Corporate Social Responsibility” (CSR). Samtidig skal der ske en videreudvikling af ”CSR-Kompasset”, så danske virksomheder let kan dokumentere deres CSR-indsats over for deres kunder.

International reduktion af drivhusgasser: Danmark skal arbejde for, at EU aktivt søger en ambitiøs, global aftale om fremtidige reduktioner af drivhusgasser efter 2012.

Fremme af menneskerettigheder, demokrati og en international retsorden: Danmark skal fortsætte sin indsats for at fremme respekten for menneskerettigheder, fremme demokrati og skabe en international retsorden, hvor konflikter løses ad fredelig vej. Kulturelle og religiøse forskelle skal anerkendes inden for rammerne af de universelle menneskerettigheder. Danmark vil – bl.a. via en styrket direkte tilstedeværelse – yde målrettet støtte til lokale reformkræfter i arabiske lande.